

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **W. B.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 lutego 2020 r.

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w T.

z dnia 18 października 2019 r., sygn. akt II Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt II K (...), i przekazującego sprawę

do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego W.B. kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. wyrokiem z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt II Ka (...), uniewinnił oskarżonego W. B. od tego, że:

„w okresie od 14 stycznia 2016 roku do 16 lutego 2016 roku w M. woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Firmę Handlowo – Usługową G. z siedzibą w B. tytułem zakupu wyrobów hutniczych na podstawie faktur VAT (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) o

wartości łącznej 67.631,05 zł za pomocą wprowadzenia w błąd co do kondycji finansowej i możliwości wywiązania się z powstałych zobowiązań, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.”

Od powyższego wyroku apelację wniosła pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, zaskarżając wyrok w całości i zarzuciła:

„1) rażące naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy a to:

1. art. 7 kpk, w związku z art. 4 kpk, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w odniesieniu do”
1. wyjaśnień oskarżonego w części, w jakiej dotyczą tego, iż nie miał on wiedzy na temat współpracy z F.H.U. G. z siedzibą w B., zwłoki w płatnościach za dostarczone zamówienia, jak i okoliczności braku świadomości trudnej sytuacji finansowej spółki S. sp. z o.o. z siedzibą w M. – poprzez uznanie ich za wiarygodne i przyjęcie ich za podstawę ustaleń faktycznych i orzekania,
2. zeznań świadka B. M. w zakresie, zaświadczył, iż informował oskarżycielkę posiłkową o trudnościach finansowych spółki S. sp. z o.o., które to okoliczności w oczywisty sposób przeczą depozycjom świadka M. L. – poprzez uznanie ich za wiarygodne i przyjęcie ich za podstawę ustaleń faktycznych i orzekania, w konsekwencji ustalenie, iż oskarżycielka posiłkowa miała świadomość trudnej sytuacji finansowej spółki S. sp. z o.o.,
3. zeznań M. L. w zakresie, w jakim Sąd I instancji nie uznał za wiarygodne jego depozycji, w przedmiocie otrzymywania od oskarżonego zapewnień o niezwłocznym uregulowaniu zaległych płatności, oraz przedstawianiu sytuacji finansowej reprezentowanej przez niego spółki jako dobrej,
4. zeznań stawającego w sprawie biegłego z zakresu ekonomicznej przestępczości zorganizowanej i upadłości przedsiębiorstw mgr S. K. S. , w zakresie, w jakim Sąd I instancji nie uznał zgodnie z ujawnioną w sprawie opinią, iż zaciągane z Firmą Handlowo – Usługową G. z siedzibą w B. zobowiązania, w okresie od 14 stycznia 2016 roku do 16 lutego 2016 roku były oczywiście sprzeczne z zasadami gospodarczymi i były dla majątku oskarżycielki posiłkowej oczywiście niekorzystne”,

w konsekwencji zarzuciła:

2) dopuszczenie się przez Sąd błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzekania, polegającego na przyjęciu, że:

a) oskarżony nie miał świadomości współpracy spółki S. sp. z o.o. z F.H.U. G., w sytuacji piastowania przez niego funkcji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za sprawy handlowe, tj. pozyskiwanie klientów, jak również braku rozeznania przez oskarżonego w sprawach finansowych spółki S. sp. z o.o.

b) pomimo otrzymania informacji o ciężkiej sytuacji finansowej spółki S. sp. z o.o. oskarżycielka posiłkowa w dalszym ciągu, godząc się na ujawnione ryzyko, współpracowała z wyżej wskazaną spółką” (cytaty z apelacji z zachowaniem oryginalnej pisowni, składni i interpunkcji).

W konkluzji autorka środka odwoławczego wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 18 października 2019 r., sygn. akt II Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego W. B. przekazał Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Skargę na powyższy wyrok złożył obrońca W. B. , zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 30 maja 2019 r. i przekazaniu sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, pomimo braku ku temu przesłanek wymienionych w tym przepisie.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w T. wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. W powołanym przepisie art. 539a § 3 k.p.k. niewątpliwie mowa zatem o art. 437 § 2 k.p.k., który obecnie stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych

w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W rozpoznawanej sprawie powodem orzeczenia Sądu *ad quem* o charakterze kasatoryjnym była konieczność dokonania ustaleń w kierunku ewentualnego „sprawstwa w zakresie realizacji znamion przestępstwa z art. 286 k.k. (...) w koncepcji sprawstwa kierowniczego” (s. 9 uzasadnienia zaskarżonego wyroku) ze wskazanymi tamże konsekwencjami co do ponownego postępowania, w tym ponownego przesłuchania B. M. i M. L., z rozważeniem konfrontacji ich zeznań. Podstawą zaś takich zaleceń była krytyczna ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd pierwszej instancji. Wykazane w tej mierze uchybienia – wbrew twierdzeniom autora skargi - doprowadziły do przedwczesnego uniewinnienia W. B. od czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia. Wprawdzie Sąd Okręgowy wprost tego nie wyartykułował, tym niemniej analiza argumentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku uchylającego jednoznacznie wskazuje na brak naruszenia przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w odniesieniu w szczególności do reguły *ne peius* oraz zakresu postępowania ponownego.

Podsumowując należy uznać, że treść zaskarżonego orzeczenia wynikała z konieczności przeprowadzenia kluczowych dowodów, stanowiących główny filar postępowania prowadzonego przeciwko W. B.. Charakter uchybień Sądu pierwszej instancji wskazywał, iż w postępowaniu ponownym konieczne będzie poszerzenie przewodu sądowego, m.in. o ponowne zeznania świadków w sugerowanym kierunku, a to może skutkować potrzebą przeprowadzenia kolejnych czynności dowodowych, co dostrzegł Sąd odwoławczy, a zignorował skarżący. Natomiast brak jednoznacznego wskazania przesłanek uchylenia z art. 437 § 2 k.p.k. nie może deprecjonować skarżonego wyroku, bowiem wyraźnie wynikają one z analizy treści jego uzasadnienia.

Z tych względów należało orzec jak na wstępie